

צמח-א-לוג

צמח-א-לוג

משרד התיירות מון-סן-מישל - נורמנדי

משרד המידע התיירותי המקומי של מון-סן-מישל

משרד המידע התיירותי של מון-סן-מישל נמצא בהר, בין החומות, משמאל אחרי הגשר המתרומם ברחוב הראשי, ופתוח בכל ימות השנה.

(למעט חג המולד - 25.12 וראש השנה האזרחית - 01.01)

הרחוב הראשי (Grande Rue)
Le Mont-Saint-Michel 50170
נחוני קואורדינטות לג'י.פי.אס:
(48°36'57.29" N) / (-1.465602)
טלפון: 33+ (0) 233601430
tourisme.lemontsaintmichel@msm-normandie.fr
www.ot-montsaintmichel.com

השירותים:

- מפת האתר ב-14 שפות
- קופת כרטיסים (כרטיס כניסה מהירה למנזר)
- חנות מזכרות
- Wi-Fi
- ציולמים
- תעודת צליין (שבילי מון-סן-מישל)

מרכז המידע התיירותי והשירותים הנלווים לו

בקרבה מיידית למגרשי החנייה, מרכז המידע התיירותי (CIT) פתוח בכל ימות השנה* ומציע מספר שירותים

(*למעט חג המולד - 25.12 וראש השנה האזרחית - 01.01)

עמדת החתלה פתוח 7 ימים בשבוע, 24 שעות ביממה
כולל משטח החתלה לנחות הורה והילד.

שירותים פתוח 7 ימים בשבוע, 24 שעות ביממה

נופש לנכים

כלבייה שעות פתיחת מרכז המידע התיירותי

חיות המחמד שלן אינן רשאיות לעלות על שירותי ההסעה (למעט כלבים קטנים בעלי מגש יד או גב מותאם או כלבי נחיה וסיוע), ואף לא להיכנס למנזר. כדי להקל עליהם ועליכם, עדיף למסור אותם לשירות קצרה בכלבייה במהלך הביקור.

תרגום: LC Lingua, עיצוב ואיור: Agence Mackenzie Nantes

קורדינטות: ©Jm-Prod, ©CMN, ©Luc Arden

מס' חברה: IM050160002 מס' גישום לצרכי מע"מ: 81756789400016

מון-סן-מישל

וסביבותיו

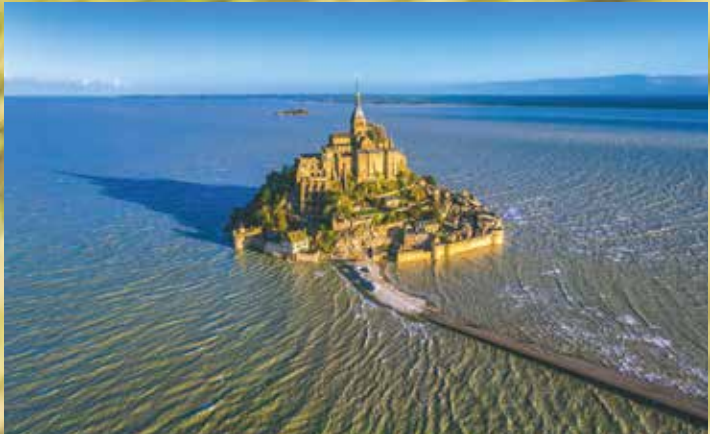
ביקור באבראנש, מוזיאון כתבי היד והאוצר של סן-ז'רבה

במרחק 20 ק"מ מן ההר, נמצאת העיר אבראנש הממוקמת על ראש גבעה. שרידי הבישוף אוברט (l'évêque Aubert), שזכה לחזיונות אלוהיים של המלאך מיכאל, מוצגים במוזיאון האוצר של כנסיית סן-ז'רבה (Trésor de l'église Saint-Gervais). מוזיאון כתבי היד (Le Scriptorial) של מון-סן-מישל, חושף את עברם של הקלפים הללו, אוצר ייחודי של ספרים ימי הביניים שהשתמרה במנזר מון-סן-מישל.

היכרות עם עדרי הכבשים של כרי העשב באזור הגאות (Prés-Salés)

כרי העשב הללו הם אזורי המרעה המתכסים במי הים בעתות הגאות. מאפייני הגאות של מי הים המלוחים יוצרים שטחי מרעה המעניקים לבשרם של עדרי הכבשים הרועים בהם טעם ייחודי ובלתי ניתן לחיקוי. בשרן של הכבשים הניזונים מצמחיית ההלופיטים, המותאמת לאדמות מליחה, מקבל אפי וטעם מיוחדים במינם, מלחות של הבשר אינה חזקה מדי, אולם היא מעניקה לטעמו דגש מעודן יותר מזה של הכבש הרועה בכרי מרעה רגילים בפנים הארץ.

תופעת הגאות ונחשולי המים

בכל יום משתנה גובה פני הים בהתאם לתופעת הגאות, שחוזקה תלוי במיקום השמש והירח ביחס לכדור הארץ. כאשר הירח מלא, השמש והירח נמצאים בקו ישר עם כדור הארץ: זהו הזמן שבו הגאות היא החזקה ביותר, וכאן ניתן לצפות בתופעה שעוצמתה היא הגבוהה ביותר באירופה! תופעת טבע קסומה, נחשולי הגאות, הניה נל העשוי להגיע לגובה של כמה עשרות סנטימטרים כאשר הגאות בשיאה (מים חיים - Vives-eaux). הגאות העולה חותרת כנגד הזרם במוצא הנהר ויוצרת עלייה חדה ופתאומית של המים. במפרץ מון-סן-מישל (Mont Saint-Michel), נחשולי הגאות עולים כנגד מוצאם של שלושה נהרות הזורמים לאורך החוף ונשפכים לים: הסאה (la Sée), הסלון (La Sélune) והקואסנו (Le Couesnon).

שיטוט לאורך הסכר וגשר הולכי הרגל

הסכר והולכי הרגל הם שתי יצירות שנועדו להחזיר למון-סן-מישל את אופיו הימי. מן הסכר, זרמי המים הימיים (השעות משתנות על פי מועדי הגאות) מאפשרים חזרה טבעית של המשקעים. הליכה על גשר הולכי הרגל אל ההר, היא ללא ספק השיטה הטובה ביותר להתבוננות בכל אצורות הטבע הנפרשים בפנינו בדרך אל הפלא עצמו. חוויה שאסור להחמיץ!

כיצד להגיע למון-סן-מישל

הגעה ברכב פרטי

עם הרכב הפרטי ניתן להגיע עד מגרשי החנייה הנרחבים, הממוספרים מ – P2 ועד P13. כאן ממתין שירות הסעות שיביא אתכם עד למרגלות ההר. השירות פועל 7/24 (העברה לפי דרישה בין 0.00 בלילה ל-07.30 בבוקר).

בכניסה לחנייה יש להוציא כרטיס חנייה ולשמור אותו. לאחר הביקור, יש לשלם בקופות התשלום האוטומטי ולתקף את כרטיס החנייה לפני היציאה. מחיר החנייה כולל את שירות ההסעות ואת שירותי מרכז המידע התיירותי: השירותים, עמדות ההחתלה והמידע.

הגעה ברגל

1 משך הליכה 45-כ דקות

ממגרש החנייה ניתן להגיע למון-סן-מישל ברגל. ההליכה אורכת כ-45 דקות. שלושה מסלולים מוצעים ל**בוחרים בהליכה רגלית**:

< **מסלול הליכה "הגבול" (La Lisière)** מציע תצפית מלאה על סלע הפלא בדרך שכולה מיועדת להלכי רגל.

< **המסלול המרכזי מון-סן-מישל (Mont Saint-Michel)** עובר דרך לה-קאזרן, אזור הפעילות, שם נמצאים מבני הארחה ובתי מלון, הסעדה ומינימרקט למוצרים מקומיים.

< **מסלול הרועים של נהר הקואסנו (Les berges du Couesnon)** מנצל את הסכר, מפעל היראולי עצום שהוקם במסגרת החזרת המאפיינים הימיים למון-סן-מישל.

הגעה להר עם שירות ההסעות

2 משך נסיעה 12-כ דקות

בכל יום, משעה 07:30 בבוקר ועד חצות הלילה, שירות הסעות קבוע יביא אתכם עד מון-סן-מישל בתוך כ-12 דקות נסיעה. שירות ההסעות מקשר בין "תחנת שירות ההסעות" (Place des navettes) (לצד מרכז המידע התיירותי והחניות) ובין תחנתה הסופית הנמצאת 350 מטרים לפני ההר. בהתאם לכמות הקהל ועונות השנה, תדירות היציאה עשויה לנוע בין 20-5 דקות בין הסעה להסעה. ניתן לעלות על השירות גם בשתי תחנות הביניים שלו: "דרך ההר" (המינימרקט, המסעדות והמלונות), ו"כוכר הסכר", לפני ההגעה להר.

מעבר לשעות האמורות, ניתן להזמין שירות הסעות חלופי לפי בקשה. ליצירת קשר: 20 15 13 14 13 15 (0) +33

הגעה להר עם תחבורה ציבורית - אוטובוס בקו פונטורסון-לה מון

3 משך נסיעה 20-כ דקות

מתחת הרכבת של פונטורסון יוצא קו אוטובוס רגיל שמעדיף יציאות מתואמים עם הגעתן ויציאתן של הרכבות. האוטובוס מגיע עד למרגלות ההר. תחנת ביניים של קו זה נמצאת באזור הפעילות של לה-קאזרן.

הגעה להר בשירות כרכות

4 משך נסיעה 25-כ דקות

כרכות שירות זה, הרתומה לשני סוסים, קרויה "Maringote" והיא מגיעה עד למרגלות מון-סן-מישל באופן טבעי וללא כל מאמץ, דרך גשר הולכי הרגל, בתוך 25-כ דקות. תדירות היציאה משתנה בהתאם לעונה.

הגעה/יציאה קווי תחבורה ציבורית ואוטובוסים של רשות הרכבות הצרפתית

הגעה ויציאה של התחבורה הציבורית מאנש (Manche), איל-א-וילאין (Ile-et-Vilaïne) של רשות הרכבות הצרפתית (SNCF).

הגעה ויציאה של קווים אחרים (...Flixbus)

טוב לדעת

מגבלות בהתיידות

מידע נוסף ניתן למצוא באתר האינטרנט www.ot-montsaintmichel.com עליו מידע לנוכי אופן הגעה ברגל אל ההר ניתן לקבל בעמדת המידע התיירותי (CIT).

הגעה באופניים

לא ניתן להשאיר את האופניים למרגלות ההר במהלך הביקור. חניוני אופניים עומדים לרשותכם ליד הסכר ובמגרש החנייה המסומן P9.

מגבלות גנישות אל ההר כפופות לתקופות השנה.

עגלה תינוקות

השביל נגיש לעגלות תינוקות אולם בתוך תחומי מון-סן-מישל עצמו, בין החומות, יהיה קשה להתיידי עם עגלה עקב ריבוי המדרגות ושבילי האבן. עדיף להשתמש במגשא גב או קנגורו.

חניה והגעה להר מלה-קאזרן

P מגרש חניה (ליד לה-קאזרן)

- חניון רכב וכיס (רכבים באורך של עד 5 מ') ן
- חניון רכבים פרטיים (עד 5 מ')
- חניון קרוואנים (עד 8 מ')
- חניון אוטובוסים וקווי שירות פרטיים

מסביב להר

לה-קאזרן והחניה

לה-קאזרן

- Take away- אוכל מוכן
- מינימרקט
- בר, מסעדה, קרפרייה
- מלון
- מלון/מסעדה
- קמפינג

- Le Relais St-Michel****
- Hôtel La Digue*** et restaurant panoramique
- Le Relais du Roy***
- Hôtel Gabriel**
- Brioche Dorée
- Les Galeries du Mont Saint-Michel
- Le Pré Salé
- Mercure****
- La Rôtisserie
- Hôtel Vert**
- Camping du Mont Saint-Michel
- Le Saint-Aubert***
- La Bergerie
- La Ferme Saint-Michel

מון-סן-מישל

מרחק הר-חנייה: 2.7 ק"מ

נקודת איסוף ויציאה כרכות סוסים La Maringote

נקודת איסוף ויציאה אוטובוס בקו פונטורסון-לה מון (Pontorson-Le Mont) (הליכה 350 מ' ברגל)

נקודת איסוף ויציאה הולכי רגל: 350 מ' ברגל

הסכר

לה-קאזרן

כניסה משנית

כניסה ללקוחות בתי המלון והמסעדות של לה-קאזרן בלבד (עם קוד פתיחה)

חניי ה P3, וכיס ואוטובוסים

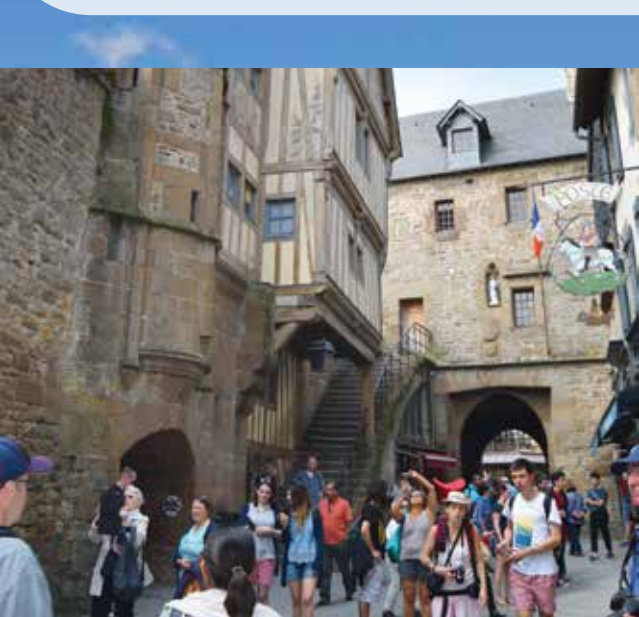
- שירותים WC
- שירותים גנישים לנכים WC
- מרכז מידע תיירותי i
- נקודות תצפית
- עמדת החתלה
- WiFi

- אין כניסה לכלבים למעט כלבי נחיה או סיוע, או כלבים קטנים בסל מותאם
- קופות תשלום אוטומטי
- מזון (או כרטיסי אשראי)
- קופות תשלום אוטומטי
- כרטיסי אשראי

החומות (LES REMPARTS)

מאז מלחמת מאה השנים, הקמת החומות העניקה למון-סן-מישל מונוטיל של מבצר בלתי חדיר. שבעה צריחים הקשורים ביניהם בשביל עליו מקיף, הצריח הצפוני (מן המאה ה-XIII) מספק נקודת תצפית מצוינת על נחשולי הגאות. מן החומות מתאפשרת גם הכניסה למנזר.

הרחוב (LA RUE)

אל הרחוב הראשי (la Grande Rue), עורק התנועה העיקרי של הכפר, ניתן להגיע רק לאחר מעבר שלושה שערים עוקבים, המגנים על הגישה אליו.

השער הראשון, המכונה "השער הקדמ" (Porte de l'Avancée), כולל שני שערים - לכרכרות ולהולכי רגל, ומוביל אל חצר בעלת שם זהה. חצר זו אכלסה את חיל המשמר העירוני, שהוקם בתחילת המאה ה-XVI.

השער השני קרוי "שער השדרה" (Porte du Boulevard) והשלישי - "שער המלך" (Porte du Roy). אז מגיעים אל הרחוב הראשי - La Grande Rue, שבו השתמרו החניות של תקופת ימי הביניים.

רבות מהן הצליחו לשמור על סממניהן היפים. כנסיית סנט פייר (Saint Pierre), בית הצליין (Maison du Pèlerin) וצלב ירושלים (Croix de Jérusalem), במעלה הכפר, הם עדות לפעילות הרוחנית שרחשה במקום בעבר וממשיכה להתקיים גם כיום.

מזכרות

עם הגעת הצליינים הראשונים, החלו גם הדוכנים הראשונים של קישוטים ומזכרות לקבוע מושבם בכפר. בסדנאות הקטנות יכול היה כל אחד לרכוש, מזכרת ממסעו, חותמות צליינות עשויות צדף, או אכלא המצינות את מראה מון-סן-מישל. כיום שומרות חניות המזכרות על מסורת זו מימי הביניים מציעות לצליינים ותיירים מרחבי העולם שפע של מזכרות משהותם במקום.

סמטת משמר הלילה (VENELLE DU GUET)

הנקראת גם שביל הנבגדים (Ruelle des Cocus), היא הרחוב הצר ביותר במון-סן-מישל. השביל צר כל כך, שאם אתרע מזלך והצמיחוך זוג קרניים (ומכאן גם שמו), לא תוכל לעבור בו... כדי למצוא אותו יש להמשיך ברחוב הראשי ולפנות שמאלה מול מלון הצלב הלבן (Hotel La Croix Blanche).

המנזר וחצר המנזר

(L'ABBAYE ET LE CLOITRE)

ניצב ככתר על סלע גרניט בלב אחד ממפרצי ציזונות הגאות והשפל הגדולים באירופה, מנזר מון-סן-מישל היה מנזר מפורסם, מבצר בלתי חדיר בתקופת מלחמת מאה השנים ואחד מן המרכזים הגדולים ביותר של צליינות נוצרית בתקופת ימי הביניים.

הוא נוסד לבקשת המלך מיכאל על ידי הבישוף של אבראנש - אוברט (Aubert), המקדש הראשון נחמך ב-16 באוקטובר 1099 לספירה, והפך למרכזו של מנזר בנדיקטני גדול, שהתפרסם בימי הביניים בזכות הכספת שלו וספרייתו הענפה.

לצד הכנסייה השייכת למנזר, ולמגרים רומיים שהוקמו בין המאות ה-X וה-XII מסביב לפסגת הסלע, הנזירים והבנאים הקימו בתחילת המאה ה-XIII, בצד הצפוני, מבנה נותו נפלא : "הפלא" (La Merveille). יצירת אמנות אוניית של הארכיטקטורה בנורמנדי של ימי הביניים, משלב בצורה הרמונית סלעו גרניט משוסי, אבן קיין ושישי פורבק אנגלי.

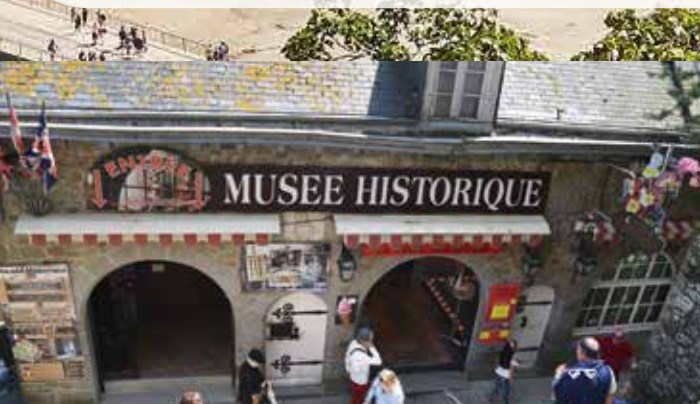
מכלול זה של מבנים רומנסקיים וגותיים, שהוקף בחגורת חומות הגנה במהלך מלחמת מאה השנים, במהלך המהפכה הצרפתית הפך לבית כלא, שיוחד בצורה נפלאה החל מסוף המאה ה-XIX. היום מנהל המנזר על ידי המרכז לאתרי מורשת לאומית (CMN), האחראי גם על פתיחתו למבקרים.

גסטרונומיה

היצע המלונות והמסעדות תורם למונוטיל של מון-סן-מישל: אנט בוטיו (Annette Boutiaut) הינעה למון-מישל בשנת 1872 כחדרנית. בשנה שלאחר מכן היא נישאה לז'קטור פולאר (Victor Poulard). השניים רכשו אכסניה והגיעו בה תפריט פשוט, קבוע וקל להכנה: תפוחת החביתה המפורסמת של האם פולאר (Mère Poulard), אידיאל להשבת נפש הצליינים לאחר מטעם המתישי. המבנה הראשון היה במיקומו הנוכחי של משרד הדואר, אולם הספק פרח, ובשנת 1888 עבר למבנה המוכר לנו כיום. הטבחים מציגים מדי יום ב"שידור חי" את אופן הכנת החביתה על גבי תנור עצים.

מנה מיוחדת נוספת שאנני הטעם מכירים היטב: כבש ערבות המליחיה (L'agneau de prés-salés). הכבשים במפרץ חוצים כברי העשב המכוסים על ידי ים הים בשעות הגאות. תפריט זה של צמיחית המרעה המיוחדת מעניק לבשר מרקם רך ועדין, בשומן עשיר ודחוס. גם פירות הים והדגים מן המפרץ הם מנות מקומיות מיוחדות שכדאי להכיר.

המוזיאונים

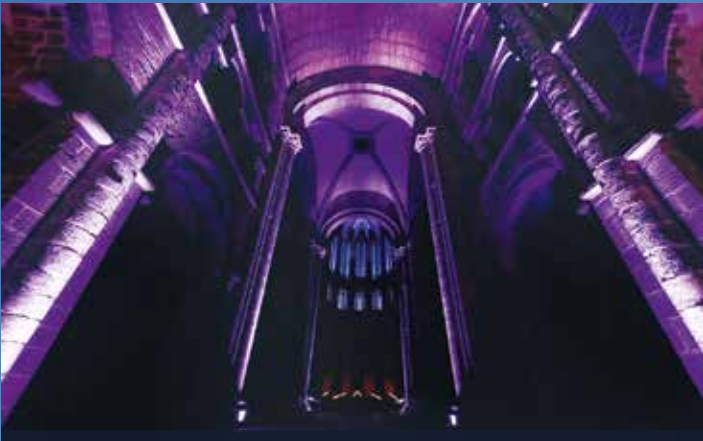
ארבעה מוזיאונים (המוזיאון הימי, המוזיאון ההיסטורי, הארכיאוסקופ - מופע מולטי-מדיה ומגורי טיפאן) מקימים לתחייה את ההיסטוריה של האתר: סצנות משוחזרות מן ההיסטוריה (אוספים עתיקים, כלי נשק, ציורים, פסלים, שעונים); אוסף הכולל 250 דגמים עתיקים של אניות, הסבר על חופעת הגאות, פריסקופ, בית הפרש בטרין דו-ג'נסקלן (Bertrand du Guesclin).

המלאך מיכאל הקדוש

(L'ARCHANGE ST. MICHEL)

המלאך מיכאל, שמשמעות שמו בעברית "מי כאל" (אין כמו האלו), מופיע בנתרן במספר הזדמנויות. שר "משמר" ארבע רוחות השמיים", מוצג לעיתים קרובות כפרש חמוש המלחם בשטן. הסנידה למלאך, שהגיעה מן המזרח במאה ה-V נפוצה בכל רחבי המערב ומצאה את מקומה במונ-סן-מישל בתחילת המאה ה-XIII, תוך שהיא הופכת את הסלע העצום לאחד מאתרי הצליינות הגדולים ביותר של הנצרות בימי הביניים.

הלילות במנזר

לאחר הארות המתחלפים של הבוקר, המסדר והארכיטקטורה של מתגלים במלוא הדגם עם רדת הלילה. ביולי ואוגוסט, בכל ערב למעט ימי א, משעה 19:30 ועד חצות (כנסה אחרונה בשעה 23:00), הניחו לצמאכם להתפעם מן הסיור הלילי באתר.

המציג "לילות ההר" מבוצע בלילה, בלב המנזר, אלפי שנים נמחקות והטבע, האדם והנצח מרכיבים סימפוניה מופלאה של מראות, אורות מצרדים ותעתועי צללים. מציג טכנולוגי חדש לאורך כל הסיור הלילי המספק תפאורה מקורית.

המרכז לאתרי מורשת לאומית מרכז מון-סן-מישל - טלפון:00 33 89 80 001 2 (02) 33 33 89 801 2 Le Mont Saint-Michel מיצג לילי בסיוור חופשי במרכז, בחודשים יולי ואוגוסט

הכנסייה המקומית סן-פייר

(L'ÉGLISE ST. PIERRE)

הכנסייה המקומית, שהוקמה במאות ה-XV וה-XVI, היא כיום אתר הסנידה הרשמי למלאך מיכאל הקדוש. אולם היא מוקדשת גם לסן-פייר, אשר על פי הדת הקתולית מחזיק את המפתחות לשערי גן העדן, מאז ומתמיד. הצליינים שהגיעו להר עברו באופן סמלי לפני כנסיית סן-פייר לפני שנכנסו אל המנזר, מראה של גן עדן עלי אדמות.

פסלה של ז'אן-ד'איקרן, הנויצב בפנתח הכנסייה, חולק כבוד למלאך שהנחה אותה במהלך מלחמת מאה השנים.

בית הקברות של הכפר נמצא לצד הכנסייה המקומית, ושם ניתן למצוא את קברה של האם פולאר (Mère Poulard).

צריח גבריאל והמעגן

צריח זה המוקף כולו בחרכי הגנה הקרייים משקיולי ("מרסקי צוואר"), המגנים על הצד המערבי, קרוי על שם קצין המלך גבריאל דו-פוי, שבנה אותו לקראת שנת 1524. מאה אחת מאוחר יותר, נבנתה טחנה בראש צריח זה, ולקראת סוף המאה ה-XIX שימשה גם כמגדלור המנווט את דרכן של הספינות ששיטו בנהר הקואסנו (Cooesnon).

שער קטן בצדו הימני של צריח גבריאל מאפשר מעבר אל המעגן העתיק, עדיין ניתן להבחין בטבעות העגניה - עדות לפעילות הימית של פעם.

הגנים הקטנים

מחצית משטחו של הכפר נותרה תמיד חופשייה ממבנים. כאשר היה מון-סן-מישל מיושב, עיבדו התושבים את הקרקעות המוגנות הללו, ומהן הפיקו את צרכי המזון שלהם. גם היום עדיין חבויות גינות קטנות מאחורי הבתים שלאורך הרחוב הראשי, אותן ניתן לראות ממרמני החומות או כאשר מטפסים בסמטאות ובמדרגות התלוליות. באחדות מן הגינות הללו פורח "פלא מון-סן-מישל" (Merveille du Mont Saint-Michel), זן של ורד מקומי בעל ניחוח יוצא דופן. למרגלות המנזר, מתחת לאזור המגורים, קהילת היסירים ממשיכה עדיין לעבד את גינת הירק.

הצד הצפוני של הסלע, שהוא תלול יותר, נותר במצבו הפראי והבלתי מעובד.

מון-סן-מישל

ההיסטוריה

סלע הגרניט של מון-סן-מישל נקרא במקור "הר הקבר" (Mont Tombe). בשנת 708 הופיע המלאך מיכאל בחלומו של סן-אוברט (Saint Aubert), הבישוף של אברנש (Avranches) וציווה עליו לבנות מקדש על שמו.

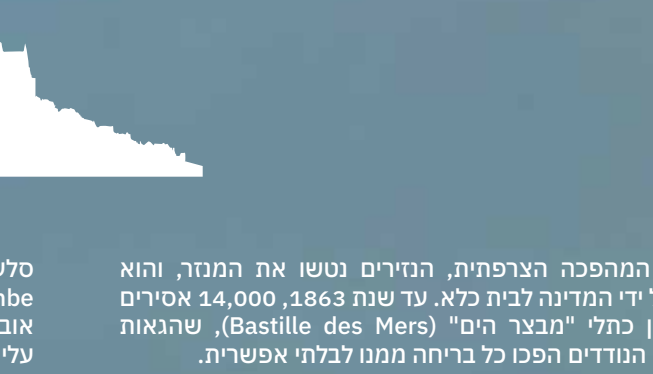
בשנת 966 התיישבה במקום קהילה של נזירים בנדיקטיים והחלה בבניית הכנסייה הראשונה. באותה תקופה החלה להתפתח בחלקו התחתון של הסלע עיירת מסחר. הכנסייה שירתה את הצליינים הראשונים, שמספרם עלה בהתמדה עד שהפכה קטנה מדי עבורם. במאה ה-XI, הוקמו ארבעה חדרי אבן (קריפטות) וכנסיית מנזר גדולה. במאה ה-XIII החלה בניית הפלא (la Merveille): שני מבנים בעלי שלוש קומות, המוקפים במנזר ובאולמות הנזירים.

מלחמת מאה השנים (1337-1453) יצרה צורך להגן על מון-סן-מישל במכלול מבנים צבאיים, שיאפשרו התגוננות מפני מצור שנמשך כמעט 30 שנה. האי הקטן טומבלין (Tombelaine), במרחק 3 ק"מ, הפך למחנה משמר אנגלי, ועד היום מצויים בו שרידי המבצר והמצודה שהוקמו אז. במהלך הכיבוש האנגלי, התפרק בית המקהלה הרומי של כנסיית המנזר. הוא הוחלף בסוף המלחמה על ידי בית המקהלה הנוכחי שבונה בסגנון גותי לורב (Gothique Flamboyant).

אתרים בהר שאסור לדלג עליהם

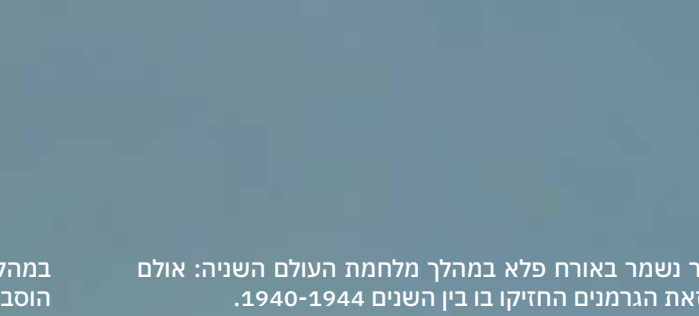
1	הכניסה הראשית	11	הצריח הצפוני
2	כניסת הביצורים	12	הכניסה למנזר
3	הגשר המתחרמם	13	צלב ירושלים
4	בית העירייה	14	בית ספר קטן
5	המוזיאון הימי	15	מוזיאון היסטורי
6	סמטת משמר הלילה (VENELLE DU GUET)	16	הקפלה של סן-אובר
7	הארכיאוסקופ	17	צריח גבריאל
8	הכנסייה המקומית סן-פייר		
9	מגורי טיפאן		
10	בית הצליין		

במהלך המהפכה הצרפתית, הנזירים נטשו את המנזר, והוא הוסב על ידי המדינה לבית כלא. עד שנת 1863, 14,000 אסירים עברו בין כתלי "מבצר הים" (Bastille des Mers), שהגאות והחולות הונדדים הפכו כל בריחה ממנו לבלתי אפשרית.

בשנת 1874 שיחזר שירות האתרים ההיסטוריים את המבנה ופתח אותו לציבור.

כדי לפרוץ דרך עבור התיירים, שהלכו והתרבו, נבנתה בשנת 1879 סוללה חפורה. בין השנים 1901 ו-1938 חיברה רכבת קיטור בין העיירה פונטורסון (Pontorson) ובין מון-סן-מישל. כך אבד להר אופיו הימי, שהוחזר לו רק הודות לעבודות הבנייה המאוחרות יותר, בנות ימינו.

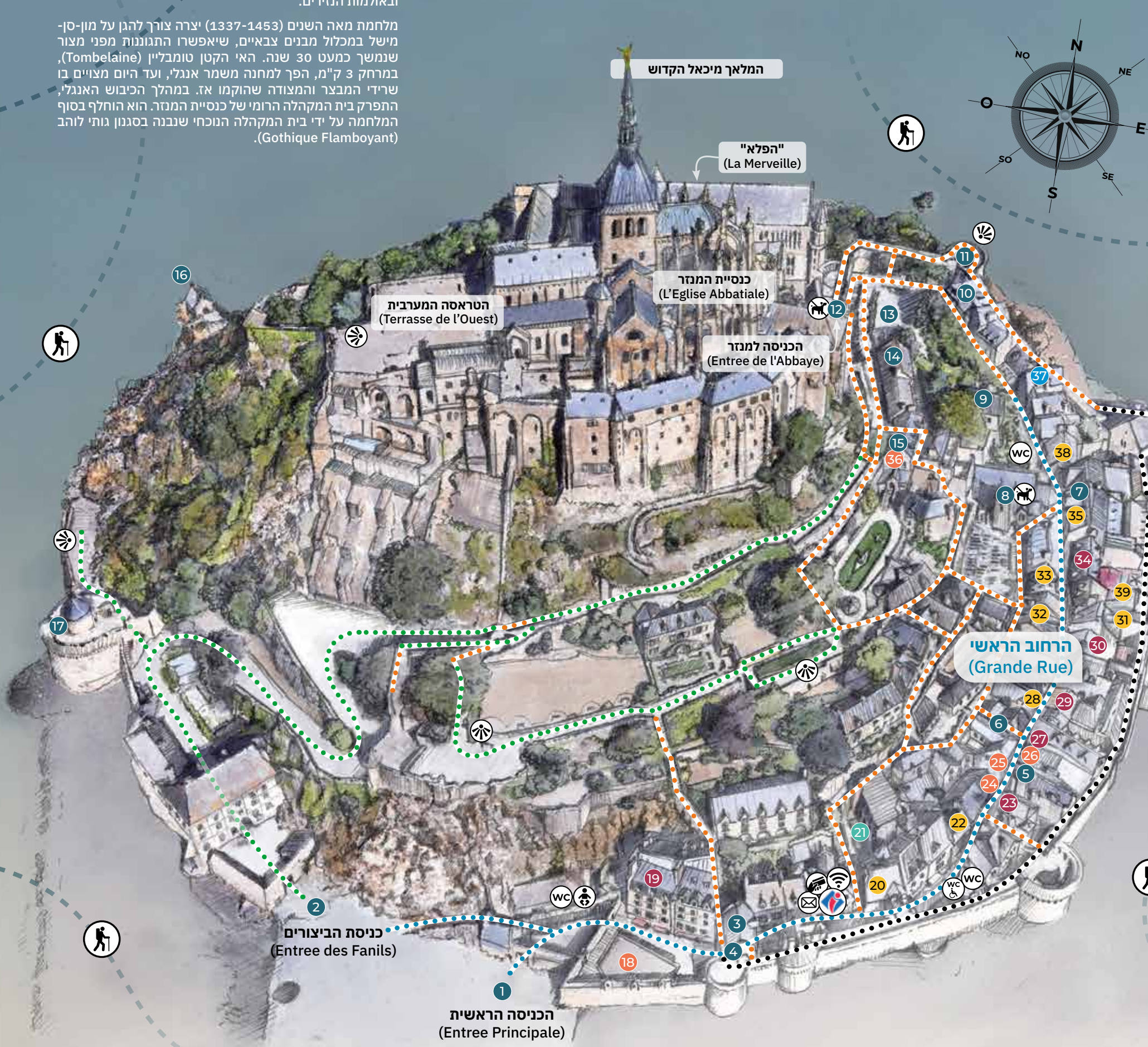

האתר נשמר באורח פלא במהלך מלחמת העולם השני: אולם בכל זאת הגרמנים החזיקו בו בין השנים 1944-1940.

בשנת 1966 שבה אליו קהילת הנזירים. הנזירים והנזירות של אחוות הנזירים מירושלים דואגים מאז 2001 לנוכחות רוחנית קבועה, ומקבלים את פני הצליינים והמבקרים מרחבי כל העולם.

מאז שנת 1979, מון-סן-מישל והמפרץ שלו רשומים ברשימת אתרי המורשת העולמית של אונסק'ו.

מון-סן-מישל כרת ברית ידידות בינלאומית עם האי מיאגי'מה (מחוז האצוקאישו ביפן) מאז שנת 2009, ועם עיריית מונטה סנטיאג'ו (באילתיה) מאז 2019.

בתוך הכפר			
1	רחוב הראשי	18	La Terrasse de la Mère Poulard
2	מדרגות	19	Auberge de La Mère Poulard***
3	שביל הביצורים	20	La Confiance
4	שביל החומות	21	Les Terrasses Poulard***
5		22	La Sirène
6		23	Auberge Saint-Pierre***
7		24	La Fringale
8		25	Le Petit Breton
9		26	La Belle Normande
10		27	La Croix Blanche***
11		28	Le Chapeau Rouge
12		29	Le Du Guesclin**
13		30	Le Mouton Blanc***
14		31	La Terrasse du Mouton Blanc
15		32	Le Saint-Michel
16		33	La Cloche
17		34	La Vieille Auberge**
18		35	Les Terrasses de la Baie
19		36	Le Café Gourmand
20		37	La Tête Noire
21		38	Au Pèlerin
22		39	Les Nouvelles Terrasses

המפרץ מסוכן, גם קרבת המישל חוף של מון-סן-מישל: אל תחפזו להרפתקנות ללא מדרוך מוסמך.